

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, October 4 dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Seo d' Urgeli Régensség három rendbeli Proclamatiót bocsátott Aug. 17d. a' Catalonai, Arragóniai és Navarrai lakosokhoz. Jelenti az elsőben Catalónia lakosainak, hogy a' Királyi Igazgatás' középpontjául ezen tartományt választá. Le rajzolván továbbá azon nyomorúságokat, mellyekbe a' Revolutio keverte Spanyol Országot, ezen szavak rekesztik a' Proclamatiót: „ÉbredjeteK - fel álmodokból, tekintsetek a' lábaitok előtt lévő örvényt; hidjeteK a' Nép javára és boldogságára felállított Régensségben, mellynek célját Manifestumaikból láthattátok. LegyeteK teljes bizodalommal az iránt, hogy Isten segedelmével módot találunk benne, hogy benneteket 's a' szerencsétlen Spanyol Országot megszabadíthassuk.“

A' második Proclamatióban azon vitézségekre emlékezteti a' Régensség Arragóniának fíjait, melly őket halhatatlanokká tevő, 's meghívja, hogy Királyok iránt való hódolásoknak adnák újabb próbáit.

A' Navarraiakhoz imígy szól a' Proclamatio: „Navarraiak! tartománytok' felyése védfalává tett benneteket a' Spanyol szabadságnak; tulajdon erkölcsötök 's szokásokotok által mindenkor megkülönbözteteteK ti magatokat; vitézségteK 's hűségteK mindenkor rendíthetetlen istápjai valának a' Spanyol thrónusnak, 's most egy maroknyi lázzasztók' járma alatt nyügteK, kik atyáitok' nyomairól eltántorodni késztetnek benneteket, 's minekutána a' békes-

ségtől megfosztottak, 's vagyonaiteK elprédálták volna, a' legiszonyúbb Anarchiába buktattak.“

„ÉbredjeteK - fel álomkórságtokból! EmlékezzeteK mik voltatok, 's kövesseteK a' Népek' kérésére felállított Régensség' határozásait 's annak kormányát, melly az Ország' szava! Segítsetek bennünket a' vallás' fentartásában, azon lánczoknak szélytszaggatásában, mellyek Királyotokat terhelik, 's a' békességnek megállapításában.“ Az Urgeli Fő-kvartélyon, Aug. 17d. 1822.

Marquis Mataflorida.

D. Jaime Creux, Tarragonai Érsek.

Báró d' Eroles.

A' Barcelonai tanács revolutziós czeremoniával veszedelmezteté Sept. 16d. a' város' csendességét, 's a' kimenetel csaknem véres leve. Olly parancsolatot adott ugyan is, hogy az általa csúfosan híresnek nevezett Urgeli Rebellis legfőbb Régenség' Proclamatióji hóhér keze által égettessenek meg. Hogy az executio-
nak annál több theatrális pompát adnának, a' Casa-L'onja (pénzváltóház) elejét, melly előtt a' Constitutziós kö áll, nagy költséggel felczifrázták, 's a' hivatalos tisztségek 's előkelők számára készített padolaton kívül, még egy másik állást is építettek, mellyen egy vas serpenyőben égett a' tűz. Beállotta az egész piacot a' katonaság, 's tenger nép sereglett egybe. A' tanács' végzése, melly a' papirosokat tüzre kárhoztatá, fenszóval felolvastatott; a' papi-

rosok egy asztalra tétettek, mellyről azokat a' hóhér felvévén, a' tűzbe hányta. A' játékot a' tanácsnak egy Proklamatiója rekeszté, olly fonák kitételekkel, hogy általa a' gyülekezet rendkívül neki hevült. Dühös láрма kerekedett, 's e' kiáltás zendült-meg: Halál ellenkezőinknek! Le a' Servilisekkel! Ekkor egy csoport Patrioták 's Tisztek előnyomultak, 's kérték a' tiszti-hivatalokat, hogy mivel a' kiáltozás igen zavaros, kérdeztetnék-meg a' kiállított seregeket, hogy tulajdonképen mit akarnának, 's a' válasz e' leve: a' gyanúsok' elfogattatását! Némelly csekély ellenvetések után a' rendszabás törvénytelenége ellen, egyezését adta a' tanács, 's különféle katonai-osztályok küldettek a' Serviliseknek tartott személyek' elfogatására. Az alatt a' seregeknek el nem küldetett része, a' tiszti-hivatalok, a' nézők 's még a' Dámák is helyeken maradtak 's várták a' dolog' kimenetelét. Ezen várakozásban eltelt az egész éjtszaka, mellyet a' várakozók revoluziós énekekkel huztak-ki. Veszedelmesen nevedvén azonban a' nép' nekikeseredése, félteni kezdették az elfogottakat 's a' tanács azt határozta, hogy azok tüstént hájóra vitessenek 's eleveztessenek, melly azonképen is történt. A' gyülekezet reggeli nyolcz óra tájban oszlott-el. Az elfogottak' és eleveztek' száma hatvanramegyen; köztök van az erősség' Kormányzója, a' Király Hadnagya, számos Generálisok, Obersterek, törvényszékbeli személyek és Papok.

A' rendkívülvaló Cortesek' egybehivatását illető ministerialis Rescriptum teljes kiterjedésében a' következő:

„Meg lévén győződve Ő Felsége az iránt, hogy a' Constituziós Spanyol Országot terhelő nagy nyomorúságot, a' Nemzet' képét viselő Cortesek orvosolhatják

leg hamarébb 's legfundamentomosabban, azoknak egybehivattatásokat szükségesnek tartja, 's ezen határozását az állandó Cortesek Deputatiójának tudtára adatja.“

„Az említett Cortesek tanácskozásainak tárgyai lesznek: 1) mind a' katonai, mind a' finanziaai segédeknek előállítására, hogy így az Igazgatás minél előbb eleget tehessen a' Státus sürgető szükségének, 's a' Nemzetet mentől hamarébb megmenthesse az Insurgens bandáktól, mellyek a' szélső tartományokat háborgatják; 2) néhány külső hatalmasságokkal némely igen fontos körülállásoknak rendbehozása; 3) a' Spanyol Ármadának új elrendelése, azon katonai szabások szerint, a' mellyekről való tanácskozás az utóbbi ülésben félben maradt, 's a' melly elrendelésnek mostani igazgató intézeteinkkel egybefüggésbe kell hozatni; 4) a' perlekedés rendének nagyon szükséges, minél előbb és részrehajlás nélkül való elintézése.“

„Ezen feladott tárgyakat haladék nélkül kívánja Ő Felsége a' rendkívülvaló Cortesek' tanácskozása alá vétetni, 's feltartja magának, hogy azokhoz még több olly tárgyakat is ad, mellyek az ülés' ideje alatt adnák elő magokat, 's eldütések sürgető lenne.

„Végre jelenti az állandó Cortesek Deputatiójának Ő Felsége, hogy igen kedves dolog lenne előtte, ha a' rendkívülvaló Cortesek béiktattatása minél előbb megeshetne.“

Ezen Rescriptumnak következésében, a' Constituzió 162d. cikkelyében adatott jusnál fogva egy Decretumot bocsátott-ki az állandó Cortesek' Deputatiója, mellyel a' rendkívülvaló Corteseket Oct. 7dikére hívja-egybe.

A' készítő gyűlés Oct. 1sőjén, a' béiktattatás pedig Oct. 3d. leszen.

A' l' Etoile nevű ismeretes Párizsi estveli-levél következő tudósításokat közöl Sept. 22d.:

„Quesada és a' Trappista 6000 emberrel ereszkedtek viadalba Sept. 12d. Baclesteo táján (Catalonia szélén) a' Constitutziósokkal. Tizenhárom órai viaskodás után megverették és szélytoszlattak a' Revolutziósok; egy 500 emberből álló osztályok Venasquebe vette magát; a' Trappista nyomba követte, 's kényszerítette az ottani örizetet, hogy 24 óra alatt adná-fel magát, különben kardra hányatja 's a' várost meggyújtja. Azt hitte a' Trappista, hogy még azon estve feladja magát a' város. Az alatt, míg ez a' vezér a' Venasquei úton üzte a' Constitutziós Ármadát, Quesada is utána nyomult a' Trempi országúton. Az is járul még a' tudósításokhoz, hogy Báró d' Eroles, kit Urgelnél megtámadtak a' Constitutziósok, ezeket visszaverte 's közülök 300at elfogván azokat Seoba vitette.

Urgelből Sept. 13d. indult tudósítások szerint a' Navarrai Junta és Ármada megismerték a' Régensséget legfőbb Nemzeti Igazgatásnak.

Közönséges tudósítások mondják, hogy Biedermann Ur Sakszoniai Biztos Madritban, olly útasítást vett Királyától, hogy Madritban a' Ministerium 's a' Cortesek Deputatiojának Elölülője körül követne-el mindent, hogy a' Spanyol Királyné, ki a' Sakszoniai Királynak unoka-húga, egészségének helyreállíthatása végett jöhessen vissza Sakszoniába.

Franciaország.

A' Quotidiennenek Sept. 21d. költ száma közelebbi körülállásokat közöl a' mult levelünkben említett la Rochellei öszveesküdtek közül halálra ítéltetett

négy személy' megszabadítása iránt tett próbatételről:

„Egy Orvostudományt tanuló Marque nevű ifjú“ így szól a' Quotidienne „ki a' Bicetrei Ispotálybeli Doktorokat orvosi látogatásaik' alkalmatosságával szokta kísérgetni, néhány nap olta gyanús módon kerülgette a' tömlöcztartót. Kevés szóváltás után, a' halálra ítétekre került köztök a' beszéd. Marque elsőben azon kezdte a' dolgot, hogy a' tömlöcztartóban szánakozást indítson a' halálra ítéltettek iránt, 's úgy ment osztán által a' fényes ígéretekre. Többször találkoznak ezentúl egymással Marque 's a' tömlöcztartó, 's tanácskoznak az elszöktetés' módjáról. A' Marque kívánságai mind mind sürgetőbbek kezdettek lenni, 's ajánlását 50,000 frankig vitte, melly summán felyül még nagy reménységeket is gerjesztett a' tömlöcztartóban. Számos öszvejövetelek után is, még mind volt egyetmás akadály a' plánum' kivitelében, míg nem egykor újra megjelent Marque, 's mintegy foglalóul 10,000 frankot ajánlott a' tömlöcztartónak, azon hozzátétellel, hogy az egész summa (már ekkor 60,000 frank) az elszöktetés után tüstént kifizettetik. Mindent ígért Marque, még azt is, hogy a' tömlöcztartónak nem volna mitől tartani, „mert“ úgy mond „azon Urak' policzája (illy kifejezéssel élt bizonyos személyeknek nevezésére) „sokkal hatalmasabb mint az Igazgatószéké.“ Ezután Marque azt mondta, hogy Párizsba kell mennie, hogy azon Urakkal egyenesen végezzen. Öt óra mulva ismét ott termett Marque 's jelenté a' tömlöcztartónak, hogy azon Uraknak ketteje nincs a' fővárosban, 's e' szerint a' dolgot a' következő napra kell halasztani. Végre mind ezen halogatás után Sept. 18d. a' tömlöcztartó' szobájába megy a' tanuló, kiveszen 5000 frankot aranyban.

5000et Bank-nótában, 's dolgát egészen jó rendben hiszi lenni. Azonban ugyan azon szempillantásban belép egy policzajtiszt, 's Marquet a' Király' nevében elfogja. Az ifjú ellenkezni kezd, de a' Tiszt kézen tartja, 's által adja a' készen álló Gensdarme Brigadérosának. Most már az egész dolog a' Királyi Prokátor kezében van, a' 10,000 frank pedig a' törvényszéknél tétetett-le.

Benjamin-Constant Urnál, midőn faluzól jönne-be a' fővárosba Sept. 19d. 's még szekereből is alig kelne-ki, tüstént ott termett egy Policzaj-Biztos több Ágensekkel együtt, hogy a' Poitieri Fő-Prokátorhoz intézett nyomtatott levelének mind azon exemplárjait elvegye, mellyek nála lehetnének. Constant Urnak minden protestatioja hijába volt.

Párizsban és az Alsó-Szeinei 's Eurei Departamentben egy Subscriptiót nyitottak a' Liberalisok, mellyen Duppont Ur' számára egy fekvő jószágot vévén, a' kamarákba választathatásának jussát megszerezhessék. 120,000 frankra volt nyitva a' Subscriptio, 's egy pillantat alatt öszvekerült a' summa, mellyen Dupont Ur lakásának szomszédságában azonnal meg is vették a' Liberalisok a' jószágot 's a' róla szóló Documentumokat megküldék az új tulajdonosnak.

Straszburgból jelentik Sept. 22d.: „A' Caron és Roger pere ma egész estig szakadatlanúl folyt, 's már bé is végeztett. A' kihallgatott tanúk közt, olyan is van kettő, kik a' Belforti Complotért keveredtek a' perbe, 's kiket a' Felső-Rénusi Departement' fő törvényszéke már öt esztendei fogságra ítelt, minthogy tudva volt előttök a' Complot 's azt még sem fedezték-fel. Ezek, Hadnagy Dublar, és Altiszt Tellier, kik vallatás véget a' Felső-Rénusi Departamentből az Ensisheimi fog-

ságból hozattak ide. Ma reggel, minekutána a' vallatás 's a' dolog vitatása végbe ment volna, Kapitány de Fossa kezdett szólni, 's a' vádat a' szerint fejtegetni, hogy Fő-Hadnagy Caron valósággal hamis verbuálás' vétkében lélezkik, 's bévádoltatott társa Roger vétkes társa is egyszersmind. Igyekezett utóbb megmutatni, hogy Caronnak 's Rogernek nem csak a' volt céljok, mint magok állítják, hogy a' Belforti Complot' elfogott tagjait erővel szabadítanak-ki, hanem az Igazgatás' felforgatására is törekedtek. Ezek szerint oda ment-ki vélekedése 's azt sürgette, hogy Caron és Roger, mint a' kik hamis verbuálás' vétkében bűnösök, halállal büntetessenek. Erre a' bévádoltattaknak védői szóllaltak-meg, 's a' Kapitány újra felelt. Ismét válaszolván Caron' védője, a' vitatások bérekesztettek, 's a' bévádoltattottak fogházaikba vitettek. Ekkor a' haditanács elkezdette a' dolgott hányni-vetni, 's estve felé az Elölülő Oberster Báró d' Escordal, kimondotta az ítéletet, mellynél fogva Caron mint hamis verbuáló egyenlő akarattal halálra büntettetett; Roger pedig három voks ellen négyel ártatlannak ítéltetett ugyan, hanem a' Kolmári apeláló-törvényszék' Fő Prokátora elibe állítatott, hogy némelly egyéb ellene tett vádak miatt, a' törvény útján kerestetnék-meg.

Nagy Britannia és Irlandia.

Sept. 16d. Kabinét-gyűlés volt a' Carltonhouseban, melly alkalmatossággal általadta a' Király Canning Urnak a' külső dolgokra ügyelő Státus-Titoknokság' pecsétjét. Azután a' Fő-Prokátor 's Lord Wellington voltak audientzián, 's utóbbi a' szárazra való útazása előtt vett búcsút Ö Felségétől. Most már mindeneknek figyelme arra van különösen függesztve,

hogyan lesz Canning Ur helyett Kelet-Indiai Fő Kormányozóvá. A' mint hallik sokan vágnak ezen nevezetes hivatalra, 's azok közt Lord Maryborough is jelenté magát. Canning Ur, Charles Wynn Urat ajánlá a' Kelet-Indiai Társaság Directorainak. (Wynn Ur a' Grenvillei felekezethől való). Mások azzal tartják, hogy ez úttal Lord Hastings maradna-ben Kelet-Indiában.

Egy Edinburgi levél így szól: „Emlékeztünk azon tiszteletéről, mellyel a' Király mind azon dolgok iránt viseltetik, a' mellyek a' Stuartok királyi familiáját illetik. Ez előtt is sok becses portékai voltak Ő Felségének ezen házból, de most már még több van egyel, mellyet utóbbi utazásakor egy itteni Dámától kapott. El vagyunk tiltva a' Dámának megnevezésétől; de azt mondhatjuk, hogy egy olly nagytiszteletű familiából való, melly az 1745d. esztendő történeteiről szóló irásokban gyakran emlittetik. Ugyan ez a' Dáma ajándékozta meg Leopold Princzet Edinburgban létében egy olly gyűrűvel, melly hajdan a' Skóciai Mária Királynéjé volt. A' Király azt a' tört kivánta, melly Károly Princzé volt; hanem annak birtokosa nem akarván azt magától kiadni, az említett Dáma kinyilatkoztatta, hogy ha a' Király Skóciát meglátogatja, ő egy kést, villát és kanalat ajándékoz Ő Felségének, melly mind azon Princznek tulajdona volt. Eljövén a' Király, Sir Walter Scottnak adott ezen ajándék az általaadás véget. Igen kegyelmesen vette a' Király az ajándékot, 's meghagyta Sir Walter Scottnak, hogy a' Dámának jelentené az ő szíves köszönetét ezen áldozatért, mivel mind azt igen nagy becsben tartja Ő Felsége, a' mi csak azon szerencsétlen Vitéznek (így nevezé Károly Princzet) emlékezetét megújítja. A' nagy Cercleben 's a' bálban is különös figyelmet mutatott a' Király azon

Dáma iránt, 's mindég olly módon szól az ajándékokról, melly az adó iránt való tiszteletének 's az ajándék becsülésének nyilvános jelét mutatja. A' kés, villa és kanál mind a' legtisztább ezüst, 's mindeniknek nyelén bogácskóró van kiülő munkával, a' végein pedig egy egy róza, 's benne e' két betű C. S. Hollandiai fábrikából valók a' készülétek, 's azon Ország' bélyege rajtok. Régi tokban tartattak, melly helyett a' Dáma maroquinból újat csináltatott, hanem a' Király' jó ízlése a' régit feljebb becsülte.“

Sept. 16d. reggeli udvarlást 's azután Kabinéti-tanácsot tartott a' Király Carlton-houseben, 's az utóbbiban a' Parlamentum' ülései Oct. 8dikáról Oct. 26dikára halasztattak. (Ez azonban éppen nem bizonyos határnapja a' Parlamentum megnyitásának, melly a' jövő esztendő Januáriusa' végéig alkalmasint bé nem áll). A' Kabinéti-tanács előtt Canning Urnak, azután Gróf Liverpoolnak és az Orosz Követnek adott magános audientziákat Ő Felsége.

A' czethal-vadászok igen szerencsétlenek voltak az idei nyáron a' Davis útján; két hajót vesztettek-el 14 pedig a' jég közzé szorult, melly az idén igen széles kiterjedésű. Az a' vélekedés, hogy a' felfedezések végett útnak indult Expeditziót is, Kapitány Parry kormánya alatt, hasonlóúl a' jég szoritotta közre a' Barrow útján.

K e l e t - I n d i a.

A' Calcutta-Ujság egy Anglusnak Mártz. 9dikén költ leveléből következő kivonást közöl Mártz. 28d. : „Berra felé tett útamban egy Churchaire nevezetű falun mentem keresztül, hol éppen egy özvegy asszonynak megégetésére tétettek a' készülétek. Az asszony már idősecske volt, 's két gyermeknek anyja. A' szokott

szerepmóniák után felvitetett a' rakásra, melyre bátran fellépven a' fa meggyújtott; azonban alig hogy közelébb kezdett feléje a' láng csapni, lerúg egy csomót az égő rakásból, 's örömdömrre embereink közzé fut védelmet keresni, kik megmentvén dühös kergetőitől, sértetlen vitték lakásába.

Lengyel Ország.

Az idén nem hivatott egybe Lengyelországban az Országgyűlése. Ő Felsége a' Császár és Király azonban az idei 's jövő esztendei Budget' megerősítésével a' szállítási-adót egy harmad részszel kevesítette, úgy hogy ez az adó 2,868,357 lengyel forinttal (478,059 tallérral) ment lejjebb. A' Státus jövedelmének kormánya ezen tekintetben rövid időn hivatalos jelentés által tétetik köz hírré.

Svédzia és Norvégia.

A' hivatalos Ujság így ír Sept. 13d.: „Tegnap előtt estve érkezett meg Kamarás Báró Stedingk a' Korona-Herczeg Kurirja. A' mint mondják az Ő Kir. Herczegsége házasságáról szóló Documentumokat hozta meg. Azolta a' rendes hadi- és polgári-tanácson kívül a' Státustanács is húzamosabb ideig tartott a' Királynál. Ma újra Svédziai és Norvégiai egyesült Státustanács gyűlt egybe.

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. Az Echo du Midi és a' Journal de Toulouse következő Spanyol tudósításokat közölnek Sept. 18d.: „A' Seo d' Urgelből érkezett posta nem hozott Ujságleveleket. Marquis Matallorida a' Régensség' Elölülője azt írja, hogy sok dolgai miatt egyes dolgokra ki nem terjeszkedhetik, 's csupán azt jelenti, hogy minden a' legjobb módon megyen.

Baron d' Eroles, Brigadéros Torrigost 's maradék seregét Leridába visszaszorítván, Cervera felé fordult; számos sereget gyűjtött, az egész Urgeli síkot megtisztította az ellenségtől, 's azzal hirtelen Cardona és Manzera tájára ment.“

„Seoban Sept. 13d. várták Cardona feladásának híret, minthogy darab idő óta kemény sereggel vétetett körül. Manzerát is bevette Baro d' Eroles, 's ez a' Royalisták részére nevezetes nyereség, mint-hogy puskaporos malmai vannak a' városnak.“

„Hivatalos levelek szerint, Perthusban tegnap reggel tartós ágyúzás 's apró puska lövés hallatszott Rosas felől.“

Sept. 14d. Bayonneban is húzamos ágyúdörgést hallottak, 's azt hiszik, hogy a' Royalisták csaptak össze a' Descamisadokat vezérlő lelki atyával.“

Bayonnéból jelentik: „A' Pamplonai Püspök, D. Joaquin de Vrizlay y Sada számkivettetett ezen városból, 's olly parancsolatot vett, hogy Burgosba menjen; azonban a' Franczia szélekre ment a' 75. esztendős tisztos öreg. — Az Anglus Nagykövet Sir W. Acourt tegnap érkezett ide, 's Madritba megyen. — Az Ossunnai Herczegné is Bayonnébe jött; a' gazdag és nagy nemzetségű Dáma a' bizonyos üldözés elől fut.

Valenciából így irnak Sept. 6d.: „A' vesztőhely, mellyen Sept. 4d. Elio megfojtatott, azon pompás kert elibe volt felállítva, a' mellyben Eö. kapitány korábban lakott a' Generális. Ugy látszik, azért választották ezen helyet, hogy hosszas nyomorgattatását az utolsó pillantatban is nevelhessék. Bátran ment Elio a' halálra, Isten és ember előtt ártatlannak vallotta magát, 's azt állította, hogy Commendánságának egész ideje alatt csupán az Igazgatószék' parancsolatait teljesítette, 's a'

pattantyúsok' lázzadásairól semmit sem tudott, és kérte az Istent bocsásson-meggyilkosafnak, valamint ő nékiek megbocsátott." „Kivánom, mond a' vesztőhelyen, hogy az én vérem legyen az utolsó, mellyet Spanyol Ország kiont, czéljaimnak egyenességét megismeri majd utóbb Spanyol Ország, 's visszazonozza ezen kiáltást, melly utolsó kívánságom, hogy: Éljen a' Király! Éljen a' Vallás!"

Oct. 3d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:
Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P.
83 7/16; Ugyan az 2 1/2 pCma; Sorsvónásos költsön 1820ról 100 for. Conv. P. —; Ugyan az 1821ről 100 for. C. P. 103 5/8; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. Pben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal 38 1/4; 100 forint C. Pénz 249 7/8 for. V. Cz-ban. — 1 Bank-Aktzia 864 1/2 f. C. P.

A' Gabona négy fő nemeinek árrok általjában, Sept. 23d.—28d.

(Mérőjet garasra számlálva V. Czban)

Búza. Rozs. Árpa. Zab.

Bécsben Sept. 24d. 135 93 90 72

— 28d. 137 93 93 71

Stockerauban

23d. 126 101 — 62

Fischamenden

26d. 106 85 86 59

Nagy Enzersdorfon

25d. 128 99 85 61

Magyar Ország.

Ő Kir. Fő Herczégse Ferdinánd Magyar Ország Fő Hadi Kormányozója Sept. 27d. reggel indult Budáról Baranya Vármegyébe a' Cs. Kir. Regementeknek mustrálására, onnan Familiai uradalmába Sárvárra, 's utóbb Olasz Országba utazik Ő Kir. Fő Herczégse.

Ő Cs. Kir. Felsége kegyelmesen méltóztatott General-Major és Aradi Vár-com-mendáns Torry Ferenczet 48 esztendei szolgálatja alatt szerzett érdemeinek tekintetéből, mind két nemen lévő maradékával egyetemben, a' taxáknak kegyelmes elengedése mellett Magyar Nemesi rang-ra emelni.

Pozsony. A' Nemzeti Zsinat' Deputatióji valamint a' közönséges gyűlések is a' Publicum előtt elvannak zárva, 's csupán a' nyilvánvaló ülésekre, a' templomba engedtetik a' tudvalévő mód szerint a' bemenetel.

Vasárnap Sept. 29d. tartatott a' Megváltó' Templomában Prímás Ő Herczégse előlülése alatt a' Nemzeti Zsinat' második közönséges ülése, mellyben az Egyházi Atyáknak közönséges gyűléseikben hozott végzések köz hírré tétettek. Az ülés előtt Mélt. és Fő Tiszt. Stanich Constantin Körösi Görög egyesült Püspök Ur tartotta a' nagy Misét Ekklesiájának szer-tartásai szerint.

A' XXVId. számú levelünkben említett Egyházi személyek közül, a' Zágrábi és Beszterczei Püspök Urak, beteges állapotjuk miatt nem jelentek-meg a' Zsinaton; valamint Nagy-Mélt. Báró Szepessy Ignác Erdélyi, Nagy-Mélt. Köszeghy László Csanádi Püspökök, Nagy-Mélt. Bab János Fogarasi Görög Cath. Püspök, Nagy-Mélt. Kluch József Nyirai Püspök, Mélt. Tarkovics Gergely Eperjesi Görög Cath. Püspök, és Mélt. Kovács Flórián Szathmári Püspök, részszerint betegségek, részszerint más törvényes okok miatt nincsenek jelen.

S. a. Újhely, Sept. 4d. Ferdinánd Kir. Fő Herczeg Sept. 1sőjén a' Cumberlandi Anglus Kir. Herczeg pedig Sept. 2d. Nagy-Mihályra Zemplény és Ungvár Vármegyék' szélébe megérkezvén,

az ottan tartott katonai gyakorlás' alkalmazásával a' Cumberlandi Kir. Herczeg előállíttatá azon katonákat, a' kik vele együtt voltak hadban; 18ra ment számok, 's őket megajándékozá. Estve ugyan ott egy paraszt lakodalom esvén, a' lakadalmasokat a' Cumberlandi Herczeg elibe vitették szekeren, 's ő a' leányokat Anglus szokás szerint csókolta. Nagy-Mihályról Sept. 4d. érkezének-meg S. a. Új-helybe, hol a' Vármegye háza' grádicsának aljánál egy Deputatio fogadta Ő Kir. Herczegséget, mellynek Praesese Tábla-Bíró Tek. Kazinczy Ferencz Úr volt. Ebéd előtt megtekintvén a' Vármegye háza ablakaiból a' Zemplényi Vitézek' emlékét, azután az Archivumba vezettettek. Itt, tudakozván Ferdinand melly esztendőben kezdődik az Archivum, a' Deputatio' Praesesétől magyarul ezen feleletet vette hogy csak 1558ban kezdődik; a' Török háborúk elpusztíták a' régibbeket 's még akkor nem voltak Vármegye házak. Egy régi Protocollumot kívánt utóbb látni a' Fő Herczeg, melly előmutattatván, kérdezé, hogy lehet e azt olvasni? A' mi szemünk, mond a' mutató, ilyenekben gyakorolva lévén, olly folyvást olvassák mint a' mait. Ekkor Ferdinand Kir. Fő Herczegnek egy csomó Autographa közt, a' nagyanyját Mária Thereziát mutaták, mellyben jelenti, hogy atyja megholt 's az uralkodást ő vevé által. A' Fő Herczeg végig olvasá a' két lapnyi parancsolatot. Ezek után asztalhoz ülének a' kertté változtatott 's szőlő girlandokkal felékesített nagy palotában, 's víg ebédlés közben számos poharak ürítették a' Felséges Ausztriai uralkodó ház' és a' Felséges Vendégek' egészségéért.

L i t e r a t u r a.

A' Magyar Literatura kedvellőire, különösen pedig azokra nézve, kik a' Trilingve Lexiconnak Deák-Magyar-Német Részével már bírnak, kedves dolog leszen a' felől tudósíttatni, hogy ezen Munka 2-dik Részének az első Darabja elkészült, mellyet rövid nap a' Hazai Könyvárosoknál is meg lehet szerezni, illy cím alatt: Német-Magyar-Deák Lexicon, vagy is Szókönyv, mellyet Lünnemann és Kraft legújabb Német-Deák Szókönyveik szerént készített Márton József, a' Bétsi Cs. K. Universzításban a' Magyar Nyelvnek és Literaturának rendkívülvaló Professora, és Tek. Ns. Beregh Vármegyének Tábla-Birája. Első Darab 4—5. Bétsben, Bauer Filep Bernát, Universzításbeli Könyvnyomtató és Könyváros betűivel 's költségével. Lexicon formában 63 árkus.

Valamint a' Német Nyelv azon húsz esztendő óta, hogy Profes. Márton Úrnak az első és mind eddig legbővebb Német-Magyar Szókönyve megjelent, rendkívülvaló lépéseket tett a' tökéletesedésben; nem különben a' Magyar Nyelv is ezen idő elfolyása alatt szembetünő előmenetellel mivelletett, és e' szerint, mind a' kettőnek előrehaladott culturájához képest szükségessé leve egy illyen bővebb Szókönyv' kiadása, 's nagy nyereség a' Magyar Literaturára nézve ennek megjelenése. Ha pedig ezen Német-Magyar-Deák Résznek kijövetele után a' Magyar-Német-Deák Lexicon is, illyen módon elkészítve kiadatik, az egy olly hijjánosságát pótolja ki Hazai Literaturánknak, mellyet régtől fogva érzettünk és érzünk.